

Voor ieder wat wils, voor de romantici én de pragmatici

REPORTAGE

Nederland heeft eindelijk zijn nationale voetbalmuseum. Maar het is meer dan dat: het is een ervaring.

Van onze verslaggever
Willem Vissers

MIDDELBURG Zak even weg in de oranje stoelen van de bioscoop en onderga de sensatie. Dertien minuten op reis langs lief en leed van het Nederlands elftal, op zestien meter doek. Het is een overweldigende ervaring.

Bombastische muziek knalt met beroemde beelden het zaaltje in, gelardeerd met origineel commentaar. Van de moeder aller nederlagen, 'zijn we er toch ingetuind' (WK 1974), via 'Rensenbrink tegen de paal' (WK 1978), tot de glorieuze apotheose van de film, de vader aller overwinningen: 'dit is een goed stel hoor' (EK 1988).

Zeeland is de enige provincie zonder betaald voetbal, maar in Middelburg opent donderdag, met Guus Hiddink als eregast, het nationale voetbalmuseum. Nou ja, zo mag je het niet noemen, want een museum wekt associaties met ouwelijk, of met stilstaan in bewondering voor een kunstwerk. Nee, hier is sprake van Voetbal Experience. Een ervaring dus. Voetbal beleven, voelen, ruiken, zien, ondergaan. Een ervaring, bestemd voor romantici en pragmatici, voor denkers en doeners.

Na *the thrill* van de film treedt rust in, in een volgende ruimte. Klassieke muziek, behang in het patroon van het shirt dat later als oerlelijk gold, maar dat onlosmakelijk is verbonden met de Europese titel. In het midden, onder glas, staat de beker, genoemd naar voormalig UEFA-bestuurder Henri Delaunay. Het is de 'echte replica', de trofee die de KNVB mocht houden, want het origineel ging terug naar de UEFA. De trofee is wat dof uitgeslagen.

Tegen de muur staan de vitrines met reliëken. De bal waarmee Van

Basten met zijn fenomenale volley doelman Dassajev letterlijk doldraaide in de finale. Een etuïtje met schaar-tje en spiegel, dat gold als premie in 1954, op de grens van amateurisme en profvoetbal. Kom daar nog eens om. Een wollen trui van doelman Adri van Male.

Initiatiefnemer Matty Verkamman, Zeeuw, uitgever, historicus van Oranje en voormalig journalist van *Trouw*, glimt van trots als een koerier twee dagen voor de opening het oudste shirt van de verzameling brengt, in een doos met een strik: het is gedragen door Harry Dénis, in 1923.

In een andere ruimte, fel oranje ge-verfd zoals alleen fel oranje kan zijn, hangen foto's van alle 700 internationals. Van de in 1963 gestorven doelman Reinier Beeuwkes tot Otman Bakkal, die vorige maand debuteerde tegen Paraguay. Op de andere wan-

De Voetbal Experience hoopt op 200 duizend bezoekers per jaar

den hangen tegeltjes, eentje voor elke interland. In oranje bij winst, in zwart bij verlies, in wit bij een gelijkspel. Hoe jonger de geschiedenis, des te meer tegeltjes zijn oranje.

Verkamman dagdroomde al jaren van een museum, maar hij kreeg dus een experience. 'Het is een gezins-attractie', zegt directeur Marcel Goossens van DST Experience, een bedrijf uit Baarn dat het concept ontwikkelde. 'Het is ook leuk voor niet-liefhebbers. Het is het museum van de toekomst.' Goossens was ook betrokken bij de restauratie van het museum bij Heineken. Dat trok volgens hem voorheen 100 duizend bezoekers per jaar, die allemaal 2,50 gulden betaalden. Nu zijn het er 350 duizend, die 15 euro de man neertellen.

Voor ieder wat wils in Middelburg, soms met een knipoog. Nog één keer krijgen vrouwen uitleg wat buitenspel is. Er is een peepshow waar, na opening van de luijkjes, mooie voet-

ballers hun shirt uittrekken of een knipoog geven. En er is een spookhuis met verschrikkelijke overtredingen, binnen te treden via de mond van scheidsrechter Collina.

Middelburg rekt, zeker in de zomer, op duizenden bezoekers uit Duitsland. Dus is er een speciale ruimte over de kraker Nederland - Duitsland. Je kunt op een foto zien hoe jongens de Hitlergroet brengen, in 1937, als de internationals van Nederland in Düsseldorf het veld oprennen. Je kunt ook zien hoe doelman Van Breukelen woest op Mill botst, in de halve finale van 1988. En je kunt uitspraken lezen van Nederlanders over Duitsers en van Duitsers over Nederlanders. Zoals deze, van verdediger Paul Breitner, na de van Oranje gewonnen WK-finale in 1974: 'De Hollanders wilden ons alleen maar voor schut zetten.'

De Duitsers hebben zoveel meer gewonnen, zo blijkt op de barometer van succes. De Duitse prijzen: drie Europese- en drie wereldtitels. Tegenover die ene beker van Nederland.

En de ervaring is geen ervaring als je niet zelf aan de slag kunt: commentaar geven bij beroemde fragmenten, de kracht van je schot meten, je snelheid vergelijken met die van Arjen Robben, dribbelen, de bal hooghouden, meezingen met een vol stadion, de geur van zweet, gras, leer of massageolie opsnuiven.

De experience hoopt op 200 duizend bezoekers per jaar. Is die schatting te hoog? Manager Jorg Gerritsen denkt van niet. Hij vertelt dat hij al veel aanmeldingen van bedrijven krijgt, dat de Kamer van Koophandel in januari met 700 man komt voor een netwerkborrel.

Maar het gaat om voetbal. Rinus Michels, de bondcoach van 1988, zegt op het einde van de film in de bioscoop: 'Bedankt, en we zullen het nooit vergeten.'

VIDEO

Videoreportage over **voetbal kijken, luisteren, voelen, ruiken, spelen**
VK.TV